Zrna žita...

FERNAND LELOTTE D.I.

FERNAND LELOTTE

ZRNA ŽITA

MISLI ZA SVAGDAŠNJA RAZMIŠLJANJA

Preveo ŽARKO BRZIĆ

Nihil obstat.
Zadar br. 335 25/II-63.

+ Mate Garković
biskup

Naslov originala

Fernand Lelotte

GRAINS DE BLÉ

pour

soutenir la marche

(125 razmatranja)

Foyer Notre-Dame
184 rue Washington
Bruxelles 5

1961

Izdavač Nadbiskupski ordinarijat Zadar

Tiskara Epoha Zagreb, Ilica 8

Svojoj dragoj sestri Marici u znak bratske zahvalnosti.

PREVODILAC

PREDGOVOR

Prolazeći poljima apostoli su — tako nam kaže Evanđelje — ubrali nekoliko klasova žita, da bi se nahranili zrnjem, jer ih je mučila glad.

Međutim, Krist pokraj njih pruža im drugu hranu, svoje Riječi, i obećaje im Kruh koji će biti snaga duše. Ali oni su tek kasnije shvatili ono, što im je Spasitelj nudio ....

Razmišljanja, koja slijede, su klasovi, koje ćemo svakog jutra probirati, da bismo iz njih sakupili zrnca za dušu i srce. To će biti svaki put samo skromna pregršt, koja će se držati na dlanu, ali ako sjedinimo svoje molitve s razmišljanjima, Gospodin će baciti tamo kvasac svoje milosti i mi ćemo se preko cijelog dana osjećati jačima, jer smo Boga prizvali u svoj posao.

No kršćanin se ne može zadovoljiti, što je sam primio Riječ i Tijelo Gospodnje. On mora na svom putu nahraniti one koje susretne, mora i njima predati Veselu Vijest svojim riječima, a naročito svojim primjerom.

Ako smo primili kvasac Gospodnji, to je zato, da bismo bili sami kvasac u svijetu... Spasitelj je sam rekao: Vi ste kvasac svijeta...

Među svim Božjim stvorovima, tko je bolje od Bl. Djevice Marije uzdigao svoju dušu Stvoritelju? Treba tražiti Njenu pomoć da bismo mogli, tamo gdje živimo biti korisni djelu Njenog Sina.

F. L.

Upute

Malo ćemo koristi izvući ako budemo brzo čitali ovu knjižicu, mjesto da svakog dana razmišljamo o jednom od predloženih odsjeka.

Ovo razmišljanje treba hraniti našu molitvu; dakle ono je dodir s Bogom. Treba najprije uspostaviti vezu s njim, približiti ga duši i srcu, govoriti mu bez ustručavanja o našim brigama kao što se govori prijatelju. Zatim se čita poglavlje jednog razmatranja, zaustavljajući se na isprekidanim rečenicama, da bi saopćili Bogu svoja vlastita razmišljanja; jer je važno sačuvati vezu s Njime za vrijeme razmatranja.

Poslije nekoliko minuta razmišljanja i molitve bit će dobro, ako je moguće načiniti posebnu odluku koja se uostalom spontano rađa, da bismo svoj svakidašnji život uskladili sa željama našega Gospodina.

1 ***Može netko biti najveći učenjak, a ipak prema životnim problemima vječno ostati dijete.***

(Foerster)

Mnogi naši savremenici su ushićeni pred učenjacima koje oni smatraju spasiteljima svijeta i rizničarima sreće!... Ti ljudi me podsjećaju na divljake koji ostaju zapanjeni videći pušku istraživača, njegov ručni sat ili zlatne zube... Na svom području znanost čini čudesa, ali je njeno područje ograničeno. Posebno ona mi nikada neće ništa reći o cilju ljudske opstojnosti... Najveći učenjak može prema tome imati mentalitet djeteta, to jest da ne prodire u istinske probleme života... Jedna rečenica Kristovog Evanđelja sadrži više radosti, više ljubavi, više života nego gomila znanstvenih knjiga...

Gospodine, daj mi toliko mudrosti da ne smatram nauku lijekom za svaku bolest sutrašnjice...

2 ***Jasnoće stečene u molitvi su jedine koje se ne ruše.***

(Reinhold Schneider)

Ovaj obraćenik, jedan je od najglasovitijih njemačkih pisaca, koji je preminuo na Uskrs 1958. mogao se zadovoljiti svojom velikom slavom... Međutim, on je u molitvi tražio jasnoću... Pokraj jednog takvog svjedočanstva, koliko vrijedi ono jednoga mladića, koji mi je zaokupljen samo tjelesnim nasladama, rekao: »Ja ne molim više. To ne služi ničemu!«... Koliko vrijedi moja molitva? Donosi li mi ona kakvu jasnoću?...

Gospodine, ja se više sjedinjujem s Tobom u molitvi, da bih jasnije vidio odluke, koje ću danas načiniti...

3 *Tko se ženi u žurbi, kajat će se u dokolici.*

(Narodna poslovica)

Ljubav je slijepa, kaže se često, ali slijepac je mnogo razboritiji nego zaljubljen čovjek Neki se mladić ženi u žurbi, dok s druge strane potroši vrijeme uludo da izabere jednu kravatu... Neka se djevojka oduševljava bez predomišljanja, dok s druge strane mnogo razmišlja, kakvu će boju laka uzeti za svoje nokte... Za mnoge vrijedi: brzo se oženiti znači zatim dugo plakati... Licem uz lice za vrijeme kratkih zaruka, jedno pokraj drugoga na dan vjenčanja, leđima okrenuti godinama, tako eto završavaju mnoge nagle ljubavi... Gospodine, Tvojom milošću neću biti slijep na putevima ljubavi. Čuvaj me od svake žurbe...

4 *Hrabar je onaj koji vlada strahom i koji ga je prema tome iskusio.*

(P. Charles)

Neoprezan čovjek nije hrabar; to je često obični hvalisavac koji hoće zapanjiti svoje obožavaoce ili obožavateljice... U svakom slučaju jedna luda koja ne mjeri posljedice svojih čina.... »Mene nije strah« veli on. Bolje bi bilo da kaže: »Nemam pameti.« Hrabar čovjek će kazati: »Mene više nije strah.«... On ga je poznavao jučer, ali on ga je svladao, jer mu njegova dužnost zapovijeda ići naprijed... Da li sam ja neoprezno smion ili sam zaista hrabar čovjek?...

Gospodine, dolazim k Tebi tražiti hrabrost, jer u ovakvim okolnostima plašim se svoje zadaće....

5 *Velika je razlika imati povjerenje u Boga kad imamo sve potrebno ili kad nemamo ništa.*

(Sv. Franjo Ksaverski)

Gospođa X. moli s pouzdanjem; to njoj nije teško, jer sve oko nje ide dobro: njen muž, djeca, pokućstvo, kuća, prihodi itd. Osim onog što je nužno ona raspolaže nuzgrednim

stvarima i suviškom ... I tako se njena molitva diže kao ševa u plavo nebo ...

Gospodin Y. moli također s pouzdanjem ... Ali njegova žena je bolesna, njegova djeca oskudijevaju u najnužnijem... Vlasnica kuće stara, bogata i nemilosrdna, traži najamninu od prošlog mjeseca. Gospodin Y. ne može naći posla otkako je tvornica zatvorena ... On ipak moli s pouzdanjem, ali kakva razlika ... Mjesto da Te napustim, Gospodine, sačuvat ću pouzdanje u Tebe ako mi i najpotrebnije bude nedostajalo ...

6 *Biti dobar je avantura mnogo veća i smionija, nego obići svijet jedrilicom.*

(Chesterton)

Zaista je smiona avantura oploviti Pacifik u čamcu! ... Ali postoji još nešto mnogo teže: biti dobar, ne jedan sat, nego čitav život; ne samo kad su ljudi ljubazni nego i kad nisu; kada se oblaci nagomilavaju i kad susjed sav izvan sebe sipa munje bijesa ... Biti dobar prema roditeljima, braći i sestrama, prema prijateljima i neprijateljima ... Biti dobar usprkos nezahvalnosti jednih i bezobzirnosti drugih ... Biti dobar kao što je Bog dobar ... Gospodine, pokušat ću danas ovu avanturu: biti dobar prema svima. Pomozi mi!

7 *O meni zavisi da li ću biti samo materija ili biće združeno s Bogom.*

(René Le Senne)

Onaj koji je zabavljen samim sobom i koji dopušta da ga vode njegovi nagoni, postaje mrtva stvar bez duše i srca ... Užasna moć moje slobode može me dovesti u stanje jednog kamenčića, dok me Bog poziva da budem s njime združen ... Sretan onaj dan kada čovjek upozna da je na zemlji zato da umnoži život, radost i Božju svjetlost ... Jesam li ja do toga došao? Zahvaljujem Ti, Gospodine, za misiju koju si mi povjerio. Od danas ću se više združiti s Tvojim djelovanjem u svijetu ...

8 *Posvetiti se svojim dužnostima znači: predati im se svim srcem.*

(Mgr. Chesnelong)

Svaki čovjek mora ostvariti neku zadaću na zemlji, mora ispuniti neko mjesto ... Trgovac, student, majka obitelji, avijatičar, pisar, zidar, svećenik, violinista itd ... Ako prilike dopuštaju, treba tražiti najhumaniju sluzbu u odnosu na darove primljene od Boga. Ali kad je ta služba jedanput izabrana ili su nam je prilike nametnule, treba svim srcem prionuti uz svoju dužnost ... Da li mi moj sadašnji rad izgleda kao služba bližnjemu? Ne? Da

li je to zbog toga, što nisam s ljubavlju radio? ...
Gospodine, stavit ću više srca u svoj svakidašnji posao ...

9 *Najbliži savršenstvu bit će grad koji ljudi budu sagradili u molitvi.*

(René Leyvraz)

Najbliži savršenstvu, jer, štogod se učinilo, savršenost nije od ovoga svijeta. U ljudskoj zajednici bit će uvijek nespretnjakovića, grešnika, mrtvih puhala, sladokusaca, pokvarenjaka, pijanica, sebičnjaka svake vrste... Ali, bude li više istinske molitve, bit će više bratstva, jer istinska molitva približuje nas zajedničkom Ocu ... Isti cement spaja u zidu kamenje različitih oblika. Molitva je duhovni cement među ljudima ... Najprije, da li sam ja graditelj? Imam li, zatim, cementa u svojoj zidarskoj žlici? ... Da li je moja molitva upućena Ocu svih ljudi? ...
Gospodine, daj mi shvatiti važnost molitve, da bih mogao više ljubiti ljude ...

10 *Vi niste bliži Bogu, nego što ste blizu svome susjedu.*

(L. Evely)

Ako susjed za mene ostaje neko daleko biće, stranac, neprijatelj, ako sam tako udaljen od njega, udaljen sam i od Boga ... Kristova poruka je o tome jasna ... To ne znači da moji osjećaji moraju biti isti prema svima, da moram zaboravljati krivicu koju mi je netko nanio ... Ali u dubini srca moram uvijek biti sklon oprostiti svima, biti raspoložen da učinim uslugu, čak i najvećem krivcu, ako se zato ukaže prilika ... Posjedujem li ja doista ovakvu ljubav? Ona točno mjeri i moju ljubav prema Bogu ...
Gospodine, obećajem da ću preko cijelog dana biti bliže drugima, da bih bio bliže Tebi...

11 *Mnogi ljudi toliko vole zlo da čine i pravopisne pogreške.*

(L. Becqué)

Pravopisne pogreške, strpljenje! Ali pogreške u ljubavi do kakvih katastrofa sve ne dovode ... Jedna djevojka voli nekog mladića, ali ona iznad svega voli njegovo ime, njegove titule, auto, novac koji troši za nju ili jednostavno njegovu kosu ili njegovu njegovanu bradu. Neki otac voli svoga sina, ali on u njemu vidi samo nasljednika u obiteljskom sticanju ... Koliko toga se treba odreći, da bi se istinski ljubilo ...
Sebičnost raste posvuda kao divlja trava; ona guši istinsku ljubav, koja se sastoji u darivanju sebe ... Gospodine, pokušat ću danas više voljeti one, koje si mi zapovijedio da lju-

bim, i ako neka naklonost nije po Tvojoj volji, daj mi snage da je iščupam...

12 *Izvor mora biti uvijek na višem mjestu nego bunar.*

(Emerson)

Nema nigdje bunara ako se na brežuljku ili na nekom brdu ne sakuplja zaliha vode zahvaljujući izvoru koji je smješten visoko i koji bez prestanka radi... Isto je tako i u životu:

Čovjek ne može dati nešto od sebe, ako ne stoji visoko. Upravitelj poduzeća, profesor, roditelji, razvodnik straže moraju biti na većoj visini, bliže Bogu, ako ne žele da presuši bunar gdje drugi utažuju žeđ... Ako imam kakvu odgovornost, ma kako ona bila mala, u obitelji, u školi, na nekom poslu, drugi računaju na mene. Imam li zaista nešto, što se može dati drugome?... Svaki kršćanin mora biti izvor. Jesam li i ja?...

Gospodine, nauči me brinuti se kako ću se uzdići što više k Tebi...

13 *Ništa se plodnog ne rađa, ako nisu najmanje dvoje.*

(Cl. Renirkens)

Stvoreni smo na sliku Božju, pa će naš život biti plodan ako nasljedujemo Boga...

A Bog nije usamljen... Tajna Presvetog Trojstva otkriva nam u njemu zajedništvo osoba, u jednoj istoj naravi... Budući da zemlja mora biti odraz neba, čovjek zapravo živi samo onda, kada živi životom zajednice: u obitelji, župi, zavodu, uredu itd... Nažalost ljudi ne posjeduju svetost Božanskih Osoba i sukobi se rađaju od njihovog zbližavanja... Ali njihova neplodnost rodila se od njihove osamljenosti... Gospodine, usprkos teškoća, koju donosi život u zajednici, prihvaćam ga, da bih tako povećao plodnost....

14 *Vrlo često se u svojim lošim odnosima s braćom, tješimo time da smo u dobrim odnosima s Bogom.* *(L. Evely)*

Povući se sam na molitvu, jer se u zajednici ne može radi moje okoline, to je vrlo dobro, samo ako iza toga budem spremniji podnijeti brige zajedničkog života... Inače to je bijeg pred dužnostima... Uostalom da li su moji odnosi prema Bogu zaista dobri... Bog koji vidi moje intimne misli osjeća li se ugodno kod mene?... Da li sam na primjer ostvario sve prošnje Očenaša?... Gospodine, izgovarat ću Očenaš s mnogo više pažnje...

15 *Ključ i ključanica, i jedno i drugo je zamršeno.* *(Chesterton)*

Problem života je složen... Zar je onda čudo da je i kršćanski odgovor složen kao i sam život... Htjeti sve pojednostaviti, znači sve pokvariti: život i kršćanstvo... Ali koju radost, svakog dana sve veću pruža otkriće, da ključ ulazi u bravu... Drukčije rečeno, Katolička crkva se prilagođuje svakoj oštrini i praznini života kao dobar ključ... Doista, u kojoj sam mjeri produbio poruku Kristovu?... Koju knjigu imam sada u rukama, da bih bolje upoznao svoju vjeru?... Nikakvu?... Hoću li na tome ostati?...

Gospodine, obećajem Ti da ću bolje proučiti Tvoju nauku, da tako nađem odgovor na mnogobrojne probleme, koji se preda me postavljaju...

16 *Sve govori o Bogu.*

(J. Green)

Evo što misli jedan obraćenik: Bog nije nijem, na svakom koraku uspostavlja dodir s nama, osobito preko onoga što nas okružuje. Na nama je da budemo pažljivi... Priroda nam govori o Bogu, o njegovoj dobroti, njegovoj moći, njegovoj velikoj darežljivosti... Koji je čovjek stvorio leptira, karanfil, hrast, sunce, svemir?... Mi smo u Božjem perivoju... Ali može se živjeti među glasnicima i ne čuti njihove poruke...

Gospodine, daj da pažljivije poslušam tolika stvorenja koja mi govore o Tebi...

17 *Nikada ne mrziti, a ipak se znati boriti.*

(André Maurois)

Znati suzbijati zabludu, zlo, grijeh svugdje gdje ih se susreće, ali nikada nikoga ne mrziti... Bog ne mrzi nikoga: ni grešnika, jer mu nudi bez prestanka milost, da se vrati na pravi put, čak ni prokletnika, jer Bog bi se s njime sprijateljio, da mu se prokletnik vječno ne suprotstavlja... Ali Bog mrzi grijeh i Krist je došao da ga uništi... Ja moram nasljedovati Boga... Znam li se boriti protiv zla najprije u sebi i oko sebe?... Ili nažalost promičem zlo svojim riječima i svojim primjerom?...
Od danas, Gospodine, borit ću se više protiv zla, ali neću mrziti nikoga...

18 *Da svatko zna, što jedan kaže drugome o svakomu od nas, nitko ne bi više ni s kim govorio.*

(Gabriel Hanotaux)

Zamršena rečenica, ali koja divno prikazuje zamršenost ogovaranja i kleveta kojima su ljudi protkali život... Kad bih mogao znati, što moj subesjednik govori o drugima i o meni, šutio bih... Ili bolje, kad bi moj

subesjednik znao, kako ja prenosim neke stvari, ne bi se usudio otvoriti usta preda mnom... Koliko smalaksalih oduševljenja, koliko narušenog razumijevanja, koliko promašenih života poslije jednog ogovaranja ili klevete!...
Gospodine, obećajem Ti, da ću više bdjeti nad svojim današnjim razgovorima...

19 *Ne tražite načina kako ćete od svoje djece otkloniti poteškoće života. Naučite djecu da da ih nadvladaju.*

(Pasteur)

Koliko »brižnih tatica« kao da svoj porod zatvaraju u staklenike da se uguši i poslije se čude kad ga nalaze bez snage i ploda... Koliko »skrbnih mamica« tetoše tako pomnjivo svoga dječaka ili djevojčicu, da život brzo odnosi te slabiće od kojih su uklanjali svaki napor, ma kako bio lak... I koliko mladih rado se prilagođava životu, u kojem se izbjegava svaki problem, svako odricanje, gdje se ne upoznavaju s poteškoćama života, gdje drama čovječanstva ne nalazi nikakav odjek, toliko je ta njihova kućica dobro zatvorena... Jadna mladosti!... Nisam li i ja među njima?...
Gospodine, ne želim da me oni, koji me okružuju, oslobode od poteškoća u životu, nego da mi pomognu svladati ih...

20 *Ljudima je lakše izložiti se tuči puščanih metaka nego jednom podrugljivom smiješku.*

(Mgr. Suenens)

Mnogi su hrabri pred iskušenjima: rata, poplave, požara, operacije, gubitkom imanja, porazom itd. Ali podnijeti podrugljivi smiješak jednog neznanca ili nekog nazovi prijatelja, to im je nemoguće... To je slučaj s onim mladićem, koji se ustručava doći na ispovijed, jer bi mu se »prijatelji« smijali... To je slučaj s onom mladom djevojkom koju je strah suprostaviti se preslobodnom ponašanju udvarača, jer se boji njegovog podrugivanja... Tako je i s onim starijima koji propuštaju nedjeljnu sv. Misu, da im se ne bi nasmijali prolazni gosti...
Gospodine, još sam uvijek vrlo osjetljiv na ljudski obzir ili na ono, što će se reći... Želio bih biti nezavisniji od ljudi da bih bio bliži Tebi...

21 *Ne ostaje poslije ovog života, ono što smo sakupili, već ono što smo dali.*

(Gérard Chandry)

Čovjek dolazi na svijet praznih ruku a također i odlazi praznih ruku... A međutim koliko ljudi brižno sakupljaju i vode toliko računa o svojim materijalnim dobrima.... Koliki zgrču nepotrebne stvari, i dapače štet-

ne... Pijesak koji se rasipa među prstima ili blato... Bog ne bilježi ono, što mi imamo, a što njemu pripada, nego ono što mi dajemo...
Gospodine, ja sam samo Tvoj posrednik među onima koji me okružuju. Obećajem Ti, da ću davati više svog novca, svojih radosti i svog vremena...

22 *Bog blagoslivlje čovjeka, ne zato što Ga je našao, nego zato što Ga je tražio.*
(Kierkegaard)

Ljudi traže istinu, traže Boga, traže Krista čitavog života, a da ih ne nađu... U najmanju ruku oni tako misle, ali Bog je već bio tamo, gdje su ga oni počeli tražiti... Tražiti ga znači sresti se s Njim, a da ga se još ne upozna... Bog više voli onoga, koji traži, nego onoga, koji kaže, da Ga je našao, a u svom životu ne živi po Kristovu evanđelju...
Gospodine, drugi su tražili za mene i meni prenijeli Tvoju nauku. Zato ih Tebi posebno preporučam...

22 *Kad se nešto odluči, treba uvijek misliti na dio sreće koji iz toga proizlazi za druge.*
(Albert Acremant)

Odlučim se zabaviti baš na ovakav način.... Da li moj izbor usrećuje druge?... Izričem neki sud... Neće li možda nekome škoditi?... Želim izabrati ovo zvanje... Da li je to ono, koje će donijeti najviše sreće drugima?... Ljubim i oženit ću se s onom djevojkom ili udat ću se za onog mladića... Da li je to zaista izbor za dobro moje buduće djece? ... Razmišljam li prije svake odluke?... Kad je Bog odlučio utjeloviti se, kako je On birao?... Gospodine, želim Te nasljedovati i izabrat ću ono što će donijeti više sreće onima oko mene....

24 *Ljubiti Boga znojem lica svoga i umornim svojim rukama.* *(Sv. Vinko Paulski)*

Mnogi su ljudi religiju stavili izvan života, načinili su od nje »nedjeljnu odjeću« koja nije prikladna za svakodnevni posao, oblak obrubljen srebrom, koji lebdi iznad bojnog polja... Ljubav prema Bogu — to je bit vjere — izražava se isto toliko našim rukama kao i našim usnama... Gospodin je kazao da Bog ne voli onoga koji samo govori Gospodine, Gospodine, nego onoga koji vrši volju Božju, tog Bog voli... A Božja je volja da sudjelujemo s njime u djelu stvaranja stavljajući svoje sposobnosti u službu drugih...
Gospodine, ne dopusti da svedem svoju vjeru na nekoliko molitava i nekoliko vjerskih istina. Posvećujem Ti svaki čas današnjega dana...

25 *Duhovni život čuva nam ravnotežu nervnog sistema u poremećenosti savremenog grada.*
(A. Carrel)

Svi smo razdraženi uznemirenim životom kojim živimo: brzo jesti, trčati za svojim poslom, prelistati novine, skakati s jednog sastanka na drugi, izbjegavati automobile, podnositi sladunjavu muziku, koju prenašaju zvučnicima po našim trgovima, gledati veoma brzo odvijanje filma itd... Kako dakle sačuvati duševnu ravnotežu?... Unutrašnjim životom tj. životom molitve, razmišljanja, tišine... Sporedni ali stvarni učinak moje religije... Obraćenik Carrel je to shvatio... Gospodine, hvala Ti što si mi danas donio više mira, jer sam s Tobom bio povezan... Pomozi mi da to ne zaboravim u časovima uzrujanja...

26 *Svu ljepotu koju smo ostvarili, stvorili smo pomoću Božjom.* *(Platon)*

Kažu da Roberto Benzi često razmišlja o ovoj misli... U svakom slučaju ona bi trebala upravljati mojim životom... U prvom redu ostvarenje ljepote pretpostavlja odbacivanje svake rugobe: laži, lijenosti, nečistoće, taštine, proždrljivosti itd. i traženje onoga što uljepšava, pa makar to i ne bilo ništa drugo nego završiti jednu školsku zadaću bez pogreške, napisati pažljivo jedno pismo... Gospodine, Ti si bez prestanka kraj mene da mi pomogneš u stvaranju lijepoga. Danas ću više slušati Tvoje sugestije...

27 *Hvala je riječ koju treba znati dokazati, nije dosta samo je izgovoriti.* *(Mgr. Ghika)*

Onaj dječak ili djevojčica koji u obitelji ustima kaže hvala ali nikad je ne dokazuju svojim radom, svojim prosuđivanjem i svojom pomoći... Onaj učenik u razredu koji niti ne sanja da bi zahvalio onom profesoru, čiju odanost smatra dužnošću... Onaj učenik koji uvijek zahvaljuje u zgodno i nezgodno vrijeme, a koji odbija svaku aktivnu suradnju... Znam li ja reći hvala?... A znam li to dokazati?... U prvom redu prema Bogu?...
Hvala Ti, Gospodine, što si došao među nas i što si me osobno rasvijetlio svojom naukom. Dokazat ću Ti to u svojim svakidašnjim dužnostima...

28 *Naš je rad uvijek djelovanje naših misli.*
(P. Bourget)

Prema tome važno je najprije upravljati svojim mislima... Pustimo na stranu nehotična maštanja kojima mi nismo gospodari i koja nas ne trebaju uznemirivati; treba na-

stojati zamijeniti ih drugima, ako je moguće... Ali naše hotimične misli, one zaslužuju pažnju i odabiranje... Misli na osvetu, lijenost, nečistoću, proždrljivost itd.... Da li sam gospodar svojih misli ili sam možda sebe učinio robom zlih misli?... Gospodine, posebno Ti danas posvećujem svoju maštu i svoj duh...

29. *Treba ljubiti druge usprkos njihovih mana, kao što ljubimo sebe usprkos svojih.*
(E. de Marbeau)

Koliki su milostivi prema sebi! Zaboravljaju svoje mane i od njih prave vrline! Brkaju na primjer neuljudnost s iskrenošću, brbljavost s revnošću za poučavanjem, ogovaranje s istinoljubivošću, naprasitost s odlučnošću, lijenost s razmišljanjem... Ali koja strogost prema drugima koji imaju iste »kvalitete« kao i mi...
Gospodine, nastojat ću danas ljubiti druge kao što ljubim samoga sebe usprkos svojih nedostataka....

30 *Pričešćujem se često, jer sam nesavršen.*
(Sv. Franjo Saleški)

Daleko smo od onih koji vide u sjedinjenju s Gospodinom neku nagradu, a ne lijek ili neki podstrek jednom savršenijem životu... Da li me moje stalne pogreške odvraćaju od sv. Pričesti?... To bi bila zabluda... Također smo daleko i od onih koji smatraju, da moramo bezuvjetno ispovijediti lake grijehe prije pričesti... Ako naprotiv vidim u sv. Pričesti pomoć koju mi Gospodin nudi, da se oslobodim svojih slabosti, osrednjosti, neću li češće dolaziti Stolu Gospodjen?...
Gospodine, hvala Ti što si došao k meni usprkos moje nesavršenosti. Pričestit ću se sutra jer sam nesavršen...

31 *Sunce je samo sjena Božja.*
(Michelangelo)

Što da onda kažemo o jednom neonskom svjetlu ili o reflektoru velike jačine....? Sve je to ništa prema snazi sunca a ova je manje od ništa prema Božjoj svemoći... Mi smo zadivljeni izumom jednog čovjeka i zaboravljamo Božja djela...
Gospodine, daj mi dosta mudrosti i samostalnosti da se ne zatvorim u skromni muzej ljudskih otkrića nego da se divim beskrajnim djelima Tvoga stvaranja...

32. *Tamo gdje ljubav griješi, čemu služi obrazovanje.* *(Gerson)*

Mnogo stvari učimo u školi iz knjiga, revija, novina, u razgovorima, na predavanjima;

a čemu sve to, ako ne, da nam više oplemeni srce? Više saznati da bismo više ljubili, strastveno se odati intelektualnom radu da bismo postali korisniji, koliko jakosti daje takvo gledanje na stvari! ... Da li sam strastveno odan učenju? Ako jesam, da li je uspostavljen odnos između moga razuma i srca? ... Obećajem Ti, Gospodine, da ću svoju izobrazbu staviti više u službu srca ...

33. *Što treba učiniti da bismo vidjeli Boga? Biti čist i umrijeti.*

(Platon)

Čist je od svake ljage, a ne samo od one, koja se odnosi na šestu zapovijed. I još umrijeti za ovaj svijet ... Ako je Platon sam došao do toga, nekoliko vjekova prije dolaska Kristova, što bi bio rekao da je poznavao Evanđelje? ... A ja koji sam došao poslije Krista, koji znam njegovu nauku, imam li u najmanju ruku Platonovo uvjerenje? ... Biti čist, to znači ujediniti sve više i više svoju volju s voljom Božjom i pristati veselo na drugi uvjet: umrijeti ... Jesam li ja takav? ... Gospodine, pomozi mi da bez prestanka pročišćujem svoje misli, riječi i djela; pomozi mi dobro umrijeti da bih Te vidio ...

34 *Proživjeti život nije isto što i prijeći jednu livadu.* *(Ruska poslovica)*

Ja sam još dosta mlad, ako vjerujem da će mi život proći kao mirna i bezbrižna rijeka preko cvjetne livade ... Život je kao planinski potok koji nailazi na različite prepreke: hridine, gomile granja, ruševine, zapreke napravljene ljudskom rukom i samo s vremena na vrijeme on je tek mirni prijelaz na kome se ne možeš dugo zadržati ... Nailazim li na prepreke? Neočekivane ili ne? Prirodne ili one koje ljudi postavljaju? Takav je život ... Gospodine, prihvaćam život onakav kakav je, znajući da ću se napokon izgubiti u oceanu tj. u Tebi ...

35 *Zašto ne bismo podnosili druge kad Bog podnosi nas.*

(Sv. Augustin)

Jedan je brbljav i lijen, drugi se neprestano srdi, treći je nezahvalan, četvrti je ohol, peti ... Ali što sam ja pred Bogom? ... Brbljavac koji prosjači bez prestanka u svojim molitvama i ne čini ništa? ... Mrgodljivac koji veli: »Molio sam Boga za ono i nisam dobio ... Zato više neću moliti ...« Nezahvalnik kojemu zahvalnost nije ni na kraj pameti ... Oholica koji sve pozna, koji se nikad ne vara, koji je nepogrešiv i koji ispovijed smatra nepotrebnom ... A što sam sve još? A ipak Bog me podnosi. Zašto dakle ja ne bih podnosio druge? ...

Gospodine, daj meni malo one strpljivosti prema drugima koju Ti imaš prema meni...

36 *Kad bi novac imao miris, taj bi miris bio brzo u modi.*

(R. de Bonnières)

Čak kad bi miris bio neukusan, štoviše odvratan... Čovjek ne bi prezao ni pred kakvom odvratnošću samo zato jer je to novac i jer je on u modi... A miris bi se širio posvuda, hvatao bi vas za grlo... Ako nas već štampa čini da gutamo ono što nam je na prvi pogled odvratno, s kakvom lakoumnošću bismo se morali naviknuti na miris novca... Ako moram izabrati neko zvanje ili ako mislim na ženidbu, hoće li moj izbor dirigirati novac ili želja da pomognem drugima? Gospodine, pripazit ću danas na svoj stav prema novcu, da bih vidio nisam li za nj previše privezan...

37 *Onaj, koji se osvećuje neprijateljima čineći im dobro, osvećuje se na božanski način.*

(Tertulijan)

Kako ugodna »osveta« učiniti uslugu onome ili onoj koji su nas primili indiferentno ili prezirno! Kako je lijepo učiniti da se otopi led ili odškrinu vrata nekog uskogrudnog duha ili povrati život nekom slomljenom srcu... Bog radi tako: On ne udara gromom svoje neprijatelje, nego ih potiče svojom milošću... On ne odbacuje grešnika, nego mu se približava, da bi mu pomogao podići se... Nije li cijeli život našega Spasitelja dovoljan dokaz, kako se Bog »osvećuje«... Gospodine, obećajem Ti danas da ću vratiti dobro za zlo ma kakvo ono bilo...

38 *Nema ni optužbe ni utjehe tako jake kao što je ona koju daje savjest.*

(Sv. Maxim)

Nogama dotičem zemlju, a savješću dotičem krajeve duha... Savjest »moje sklonište« kraj Boga, u Bogu... Bog mi govori po njoj i sudi moja djela... On me optužuje ili mi odobrava... Ali možda sam dopustio da naraste toliko zle trave i trnja u tom »skloništu«, da Bog ne može tamo više ništa baciti, čak ni sitno sjeme kajanja... Da li je moja savjest još u stanju da primi nadahnuća Božja?... Gospodine, bolje shvaćam ulogu svoje savjesti; sklonit ću se danas k njoj više puta da čujem Tvoj glas...

39 *Ne treba bjesniti na stvari jer to njima ne škodi ništa.* *(Marc-Aurèle)*

Ništa nije smješnije nego vidjeti nekoga kako se ljuti što mu neka stvar ne ide po nje-

govoj volji: guma na biciklu koja je pukla, svežanj knjiga što se stropoštao, jedna rupica na čarapi koja se pokazala, mlijeko koje je prekipjelo, crnilo koje se prolilo... A bicikl, knjige, čarapa, mlijeko, crnilo nepromišljeni su predmet njegove srdžbe... Znam li ostati miran kad mi nešto ne ide u redu....? Uostalom nisam li ja sam kriv za većinu svojih nespretnosti?...

Gospodine, bdjet ću čitav dan da ostanem gospodar svojih postupaka i da svoje energije iskoristim u bolje svrhe...

40 *Sreća, to je suza koja se briše, to je smiješak koji preporađa.*

(Maxence Van der Meersch)

I ovaj pisac nadodaje: to je »dijete koje oživljujemo, starac koga smo utješili«. Staro je pravilo, da se sreća postiže samo dajući se drugima... Također i Gospodinova je misao: više sreće proživljava onaj koji daje, nego onaj koji prima... Znam li se tako vladati u svom životu prema drugima?... Pokreti mojih ruku, pravac mojih koraka, uobičajeni naglasak mojih riječi, živahnost mojih očiju, izbor moga zvanja, da li su prožeti ovom namjerom darivanja?...

Gospodine, neka moj život bude jedno svjedočanstvo za Tvoju ljubav....

41 *Tko se ne popravlja, prestaje biti dobar.*

(Th. J. Watson)

Stablo koje prestaje rasti počinje propadati, čovjek koji više ne uči pada u neznanje, savjest koja se više ne pročišćava pomalo sakati najočevidnija načela... Evolucija? Napredak?... Vrlo dobro, ali najprije u sebi samom... Što vrijedi čovjeku usavršiti neku mašinu, ako ne usavrši samoga sebe? Da li se na primjer poboljšavaju moji odnosi prema Bogu? Molitva, pričest, ispovijed, što od toga činim?... Gospodine, obećajem Ti da ću se baš u tome popraviti danas...

42 *Ne treba se osjećati nesretnim zbog maštanja o dalekim i nepredviđenim katastrofama.*

(André Maurois)

Dvije trećine naših tjeskoba i žalosti imaju korijen u neosnovanoj bojazni.... Netko se straši da će pasti na ispitu, drugi da će morati na operaciju, treći da će biti žrtva nekog nesretnog slučaja, a ništa se ne dogodi.... Kakav gubitak vremena! Jesmo li imali razloga da se tako uznemirujemo?... Sv. Pavao je rekao: »Ništa me ne može odijeliti od ljubavi Kristove...« Dakle, zašto bih se ja uznemirivao, ako živim i napredujem u tom prijateljstvu?... Nije li to bitno?...

Gospodine, povjeravam Ti budućnost i posvećujem sadašnjost, to znači svaki sat današnjega dana...

43 *Vjernik nevjerniku: »Kako možete živjeti bez vjere?« — Nevjernik vjerniku: »A zašto vi s vjerom ne živite bolje?«*

(Jean Rostand)

Ovo su riječi jednog velikog učenjaka, bezvjerca... One predbacuju s punim pravom mnogim kršćanima da nisu uskladili svoj život sa svojom vjerom... Što vrijedi čovjeku što je primio svjetlo ako hoda u tami? Čemu služi istina, ako je moj život jedna laž? Zaista nemoguće je biti savršen, ali ja moram težiti k savršenstvu, živjeti bolje i energično osuditi zlo koje činim, a ne opravdavati ga lažnim izgovorima...

Gospodine, svjestan sam da mogu biti za druge kamen smutnje na koji će udariti... Daj mi profinjeniji osjećaj odgovornosti...

44 *Što više u nama raste život Kristov, to više raste i osjetljivost za grijeh.*

(Chanoine Berrar)

Mnogi ljudi nisu više osjetljivi prema grijehu, jer nisu više osjetljivi prema Kristu.... Vjera se temelji na ljubavi; ako ljubim neću griješiti... Ili bar, iza nekog iznenadnog grijeha brzo ću se pridići da bih još više ljubio... Nadalje neki kršćani su hipnotizirani grijehom, a morali bi biti hipnotizirani ljubavlju prema Kristu... Gospodine, shvaćam sada bolje, dok o ovome razmišljam, da se moja vjera ne sastoji u prvom redu u izbjegavanju zla, nego u približavanju Tebi...

45 *Znanje — kakva opojnost.*

(Charles Plisnier)

Tražiti da se nešto shvati, otkriti istinu na bilo kojem području, kakva radost i koje oduševljenje.... Mladi ljudi koji se strastveno bave naukom ili muzikom, znaju nešto o tome... Oni poznaju radost, koju drugi uzaludno traže u zlu. Plisnier poslije dugog lutanja i izrugivanja religije vratio se k njoj; on ju je shvatio i uzljubio. Postoji li u meni ta žeđ za znanjem, da tražim u svakoj istini Istinu, iz koje ona izvire tj. Boga...
Gospodine, zahvaljujem Ti na radostima koje ću u svom radu upoznati...

46 *I da napravimo samo iglu treba biti oduševljen, kako bismo se u tome odlikovali.*

(Diderot)

Treba se u tome odlikovati... Kad bi svatko na svom mjestu izvršio savjesno svoj po-

sao, koji mu je povjeren, svijet bi se okrenuo na bolje... Ali da bi se odlikovali, treba oduševljenje usprkos monotoniji ili neznatnom poslu koji treba dovršiti... Dakle, nemoguće je posjedovati to oduševljenje, ako nismo zauzeti jednim velikim djelom ili jednom velikom ljubavlju... Prema tome koja je snaga znati da smo združeni s Bogom u velikom djelu Stvaranja i Otkupljenja... Kakav je moj svakidašnji posao? Da li se odlikujem u njemu? Da li sam njime oduševljen u najdubljoj nutrini svoga bića?... Gospodine, došao sam da kod Tebe crpem više oduševljenja za svoj današnji posao...

47 *Ima udobnog ateizma kao što ima i udobnog kršćanstva.*

(Emanuel Mounier)

Neki su bezvjerci zato jer im je to ugodno: misao o nekom cilju u životu, o nekom moralnom zakonu kojeg se treba pridržavati, o ljubavi prema bližnjemu, o ljubavi prema Bogu sve bi to poremetilo njihove navike... Zato oni odbacuju sve to. Ali ima kršćana ustaljenih u udobnom kršćanstvu... Sve se u njihovoj vjeri svodi na pola sata stajanja u crkvi nedjeljom, na zabranu da se u petak ne jede meso i možda na jednu ispovijed godišnje. Ne brojeći ove poteškoće oni inače smatraju da je vrlo ugodna religija, koja preporučuje radnicima rad, trgovcima poštenje, susjedima nepovredivost privatnog vlasništva... Krist ne može ljubiti ove kršćane koji nisu ništa shvatili od njegove nauke i koji ne uzimlju na sebe muku i bijedu drugih... Nisam li i ja takav?

Gospodine, ako smatraš da sam se ovdje suviše dobro smjestio, potresi malo moj život da se probudim iz mrtvila...

48 *Garderoba siromašnih nije posuda za otpatke.*

(G. Lainé)

Neke osobe smatraju da su obilno dale sirotama, bjeguncima, postradalima kad su ispraznile svoje potkrovlje od razbijenog pokućstva, poderanih madraca, zamazanih odijela koja ima smetaju... Treba vidjeti »garderobu« siromašnih da bi se osvjedočili o tome što darivaju neki »dobri ljudi«: košulje razderane i bez dugmadi, kapute kojima smo skinuli postavu, neoprane dječje hlačice, poderane čarape itd... Nikada ne smijem dati ono, što ne bih htio primiti, kad bih bio u potrebi... Ljubiti siromaha to znači u prvom redu poštovati ga... Gospodine, daj mi uvijek poštovanje prema onome koji zaista pogođen bijedom pruža prema meni ruku; jer si to Ti koji mi pružaš...

49 *Strahovati od tuđeg suda, to je bojati se lje- ti putovati zbog straha od muha.*

(Sv. Franjo Saleški)

Ako dobro radim, ne treba se osvrtati više nego je to razborito na mišljenja drugih, bilo na sud jednog profesora, koji je krivo protumačio moje riječi, bilo nekog prijatelja koji je proglasio nešto bijelim što je crno... Ma što da radim susretat ću osobe, koje će me krivo suditi... Treba nastaviti svoj put što je moguće spokojnije, ako samo radim što je moguće bolje... Nisam li ja previše zbunjen tuđim mišljenjem?...
Gospodine, Ti ćeš me jedini suditi jednog dana. Zato ću danas raditi, što bolje mogu, gledajući jedino Tebe...

50 ***Radosti su kao i hrana: one, koje su najjednostavnije nikad nam ne ogade.***

(C. Nodier)

Čovjeku se nikad ne ogadi komad kruha, čaša vode iako ih uzimamo svakog dana... Ali rijetku i neobičnu hranu brzo bi ostavili kad bi je imali za svaki obrok... Tako i radosti: mnogi traže profinjene zabave i zapliću svoj život, a ipak ne nalaze smirenja koje traže... Oni ne znaju za jednostavne radosti koje su nam na dohvat ruke ili očiju: gledati djecu kako se igraju, ubrati koji cvijet, promatrati

neki lijepi kraj... Ljubim li jednostavnost u svom životu?...
Gospodine, hvala Ti što si posijao jednostavne radosti u moj dan. Učini me pažljivim da mi one budu milije od onih izvanrednih...

51 *Ravnodušnost je paraliza srca...*

(M. Mangeret)

Evo nekoliko najobičnijih fraza, koje otkrivaju paralizirana, neosjetljiva i mrtva srca: »Znate, meni religija ne govori ništa...« ...»Pa to je samo neki stranac...« ... »Ne, ja ne vidim bijedu oko sebe« .... »On je povrijeđen... Pa šta se to mene tiče.« Susreće se također mladih ljudi, mladića i djevojaka, koji također nemaju više srca, jer ih je ugušila njihova sebičnost... Bolujem li i ja od ravnodušnosti? Na kojem polju sam ja paraliziran?... Gospodine, daj mi danas srce slično Tvojem, slobodno, puno oduševljenja, strastveno i naročito puno ljubavi...

52 *Kad se daješ samo radi Boga, onda se nemoj bojati nezahvalnosti.*

(M. Leksinska)

Koliki se ljudi tuže na nezahvalnost drugih!... Jedan nije zahvalio poslije ljetovanja, koje su mu ponudili... Jedna nije znala iskazati svoje zadovoljstvo za primljeni

dar... Drugi opet ne shvaća da mu je netko posvetio svoje vrijeme i svoj trud... Ali da smo zaista radili samo radi Boga, da li bismo bili u tolikoj mjeri potreseni tim nezahvalnostima? Nadalje, da li Bog može reći svakome od nas: »Bar ti nisi nezahvalan prema meni...?«
Gospodine, danas neću tražiti zahvalnost drugih, ali ću Tebi češće reći hvala...

53. *In serviendo consumor — trošim se služeći.*
(Natpis na jednoj svijeći)

Moj život se također troši htio ja to ili ne, i sigurno se nadam da će još nekoliko godina gorjeti... Ali doći će dan kada će se voštanica napokon istrošiti... Kad je tako, treba se onda istrošiti korisno, to jest služeći nečemu, biti koristan drugome, svijetliti mu i grijati ga... Jesam li ja takav? Da li sam sada koristan ili nekoristan ili čak štetan? Da li ću svoj sutrašnji posao upraviti u tom smjeru: služiti?... O našem Spasitelju kaže Evanđelje: »Prolazio je zemljom čineći dobro.« Hoće li se to reći za mene jednog dana?
Gospodine, obećajem Ti da ću utrošiti ovaj dan služeći više svome bližnjemu...

54 *Biti pokoran Bogu, ne znači ništa ne raditi.*
(Bossuet)

Za mnoge vjernike biti pokoran Bogu ne znači biti pasivan... Podvrgavati se volji Božjoj znači čekati događaje kao što se čeka oluja... Mnogima je nevjernicima odbojna takva vrsta služenja i skrušenosti... Ne, biti pokoran Bogu, znači biti aktivan, surađivati s Bogom u kretanju povijesti, predviđati i upraviti događaje u pravcu koji Bog želi... Biti pokoran Bogu znači boriti se protiv zla za dobro, neminovno si stvarati kao i On prijatelje i neprijatelje... Religija je društvo aktivnih elemenata (bolesnik koji podnosi svoju patnju je aktivni elemenat u Crkvi)... Jesam li razumio svoju vjeru?... Gospodine, neka se danas ispuni Tvoja volja, to jest, da se sav moj rad slaže s Tvojim nacrtima...

55 *Osmijeh je jeftiniji od elektrike ali daje više svjetla.*
(Abbé Pierre)

Ljudi stvaraju čudesa s elektrikom, ali čovječanstvo time nije sretnije... Ljudima danas manjka ne bučnog i raspojasanog smijeha, nego osmijeha... Osmijeh simpatije prema svakome koji korisno radi... Osmijeh kojim se dočekuju događaji (bolest, tjeskoba srca, gubitak novca)... Ljudi se više ne znaju smijati, jer očekuju sve od materijalnih stvari, nepokretnih i bez srca... Gaudete

semper, rekao je sv. Pavao... Veselite se uvijek... Nasmijano lice daje da bolje upoznamo i uzljubimo Stvoritelja i njegovu nauku... Što mi otkriva moje zrcalo?...
Gospodine, obećajem Ti da ću se više smiješiti ljudima i stvarima koji ću danas sresti...

56 *Lakše je podnijeti tuce lažnih pohvala nego samo jedan istiniti ukor.* *(Mark Twain)*

Dvanaest osoba mi je laskalo, i ja znam da oni ne vjeruju u ono što govore; uostalom ni ja sam ne vjerujem u to... A ipak mirno podnosim njihove laži... Jedna pak osoba mi kaže istinu i ja moram priznati da ona ima pravo... Ta osoba je neki prijatelj, majka, profesor i govori mi za moje dobro... Kako je tada teško zbaciti svoju masku i primiti zasluženi ukor!
Gospodine, ljubit ću danas osobito one koji budu iskreni prema meni...

57 *Kršćanin pobjeđuje smrću.*
(Chateaubriand)

Misteriozna su ta zatvorena vrata, koja se otvaraju samo na kraju svakog ljudskog života... Zašto je smrt ovdje? Skriva li ona tamu ili svjetlo? Ne označuje li ona gubitak svih napora koje smo posijali?... Za kršćanina smrt je zora... Takva je kršćanska vjera

da nam daje jednu drugu veličanstvenu viziju života!
Gospodine, hvala Ti što si mi dao takvu vjeru. Neka moj dan bude njome više obilježen...

58 *Zdrav razum propisuje bezbošcima, što će činiti... Mjesto da razmišljaju, kako će ispitivati Boga, neka misle na ono što će mu jednoga dana odgovoriti.*
(La Harpe)

Mi nismo potrebni Bogu, On je potreban nama... Vrlo često nevjernici i mi sâmi tražimo od njega račun; to znači da su uloge izmijenjene... Mi Ga pitamo: »Zašto dopuštaš ono?... Zašto zahtijevaš ovo?... Međutim Bog će i nas jednom pitati: »Što si učinio s onim stvarima, koje sam ti posudio?«... Što ćemo tada odgovoriti?...
Gospodine, samo si Ti potreban... Tvoje stvaranje svijeta nije bilo nužno... Pazit ću danas da ne preokrenem uloge i odgovorit ću Ti večeras za što sam upotrijebio svoj dan...

59 *Nesreća je siromaha kad vidi sreću u bogatstvu.* *(S. Dubay)*

A nesreća je bogataša, što nisu našli sreću u svom blagu. Koliko se ljudi muče da bi više zaradili, a već bi ono što posjeduju do-

stajalo da ih usreći! Demon zarade ih izjeda i oni vjeruju da su živjeli, jer umiru, a da nisu ni taknuli svoj kapital! ... Oni koji imaju bogatstvo ne mogu se umiriti, što nisu našli sreću u dnu svojih kasa... Blaženi siromašni, rekao je Spasitelj, to jest oni koji se nisu privezali uz novac i traže u požrtvovnosti ono, što ispunja razum, dušu, srce ... Hoću li ponovo započeti gorki pokus? ...
Gospodine, odvojit ću se danas od nekih stvari, da bih bio slobodniji u službi drugima ...

60 *Moj Bože, zaštiti me od mojih prijatelja.*
(Péguy)

Neki prijatelji su laskavci, koji znadu uzbuditi u meni osjećajne žice, da bi zadobili stanovitu naklonost ... Drugi nesebični, ali koji nemaju jakosti da se suprostave mojim čudnim idejama, mojim smiješnim planovima od straha da ne izgube moje prijateljstvo.... Neki su izgubili hrabrost i ne usuđuju mi se reći istinu; oni podržavaju oko mene neko spokojstvo u kojem uživam i uspavljujem se ... Od ove vrste prijatelja sačuvaj me, Bože! ... Kako je teško naći prijateljstvo, gdje bi vladala nesebičnost, neovisnost sudova i odvažnost, koja mi ne bi popuštala ...
Gospodine, razvrstat ću danas svoje prijatelje prema tim vrlinama ... Daj mi dosta poniznosti da prepoznam i više zavolim one, koji ih imaju sve ...

61 *Dobro se može potpuno upoznati samo pod uslovom da ga se potpuno uzljubi.*
(Sv. Augustin)

Jedan mi je nevjernik rekao: »Prihvatit ću rado Kristovu poruku kad moj razum bude zadovoljan« ... Odbiti udio srca značilo bi doći u nemogućnost savršenog spoznavanja ... Razum doista treba da vodi srce, ali srce mora poticati razum da traži i da shvati ... Znam li u svojim odnosima prema drugima i naročito prema Bogu uskladiti srce i razum? Ili sam stvarno bez srca? ...
Gospodine, pomozi mi da ne osakatim svoje biće i da danas stavim toliko srca koliko i razuma u svoje odnose prema Tebi i prema drugima ...

62 *Život vara samo one koji ne očekuju dosta od njega.* *(Léon Ollé-Laprune)*

Jadikujem govoreći da me život vara; ali nisam li ja onaj koji vara život mučeći ga?.... Da, treba očekivati mnogo od života, očekivati najviše, to jest Boga; tada neću biti prevaren ... Ali ako očekujem samo fizičko zdravlje prezirući moralno, ako tražim samo

poštovanje od drugih, a ne marim za poštovanje prema Bogu, ako nagomilavam materijalna dobra kao dijete koje skuplja školjke i zaboravlja Ocean, bit ću prevaren od života. Kakvo čudo da se tučem u glavu i da sam slabe volje...
Gospodine, zahvaljujući Tebi mogu očekivati sve od života; obećajem Ti da se neću zadržavati na malim razočaranjima ovoga dana...

63 *Ako đavao galami na vratima, znači da nije unutra.* *(Sv. Franjo Saleški)*

Mnoge dobre duše su uznemirene što su napastovane, osobito nečistim mislima... Napast nije grijeh, čak i ako stražari na vratima duše i laje da bi unišla unutra... Sv. Franjo Saleški ide dalje kada veli: »Osjećati ne znači pristati... »Napast ima čara i zna ih iskoristiti... Ne treba se uzbuđivati; pokušati moliti, staviti se u prisutnost Božju i promijeniti tok misli: oblaci često iščezavaju pred suncem... Gospodine, bit ću mirniji u napastima i one će mi dati povoda da se predam u Tvoje ruke...

64 *Iznimka pravi više buke nego pravilo.* *(J. Bodson)*

Više od sto hiljada puta čovjek je prešao Atlantik; što se pak tiče avionskih nesreća

mogli bismo ih izbrojiti na prste jedne ruke, ali se zapamte samo ove iznimke i proglašava se: prijelaz preko Alantika je opasan... Jedan policajac ubije nekog građanina? Onda se prijekim okom gleda na sve policajce... Jedan svećenik, potišten ili rastrojen, učini pogrešan korak? Tada se odlučno tvrdi: ne vrijedi više o drugih... Osuđujem li i ja nekoga po jednoj nespretnoj riječi, po nekoj naglој odluci, po jednom kažnjivom djelu? Da li sam ja u svakoj stvari savršen?... Gospodine, svest ću iznimke na pravu mjeru i bit ću skromniji u procjenjivanju drugih...

65 *Moliti znači uzeti udjela u onome, što Bog dovršava.* *(Emile Brunner)*

Nerazumni vide u molitvi način, koji ih umanjuje... Pametni u tome vide način, kako će bolje razumjeti Božje djelo, da bi u njemu sudjelovali s više srca... Radnik, koji s arhitektom promatra plan kuće, bolje shvaća što se od njega traži... Isto tako onaj, koji moli otvara Bogu svoj razum i svoje srce; on gleda što Bog radi u svijetu i spreman je što bolje s njime sudjelovati... Gospodine, vrlo često u svojim molitvama ulažem beskrajni napor tražeći da ispuniš moje želje; pomozi mi da vidim važnije i značajnije potrebe i da sudjelujem u Tvojim planovima...

66 *Nije sramota biti pobijeđen nego ne priznati poraz.*

(Ernest Fuhry)

Svaki čovjek na zemlji ili je ili će biti pobijeđen na nekim poljima. Priznati poraz na moralnom području na primjer, i priznati se grešnikom, to nije sramotno; znači biti svjestan svoje odgovornosti i svoje slabosti... Kakav je moj stav u pogledu ispovijedi?... Ako se ne ispovijedam nije li to znak nedostatka razmišljanja, ili obilježje jedne bezgranične oholosti, ili jednostavno dokaz da sam kukavica? A ako se ispovijedam, da li se zaista smatram grešnikom?...
Gospodine, nastojat ću da moja slijedeća ispovijed bude iskreni i srdačni susret s Tobom....

67 *Nema gore nesreće od one koja nas je zadesila.*

(Arapska poslovica)

Toliko smo uskogrudni da nam je teško zapaziti i procijeniti tuđu patnju, jer nas naša potpuno zaokuplja... I kakva patnja! Nekada je izazovu tako male stvari: nezaslužena kritika, nečija ravnodušnost, neuspjeh na ispitu ili na nekoj utakmici ili partiji karata, glavobolja ili reumatizam u lijevom ramenu, gubitak nekog predmeta ili jedno odijelo, koje nije više u modi... Ako me sitnice uznemiruju nije li to znak, da su moje nutarnje dimenzije malene?
Gospodine, otvori mi danas oči, da vidim samo stvarne patnje i daj mi hrabrosti da zaboravim svoje male brige...

68 *Najmoćniji je uvijek onaj koji zna sklopiti ruke.* *(Kierkegaard)*

Ljudi misle drukčije: najmoćniji je onaj, koji ima novaca ili atomsku bombu... Međutim dosta je samo pogledati oko sebe kakve sve robove novac stvara od onih, koji ga posjeduju... Što se tiče atomske bombe, ona je postala sredstvom uništenja u isto vrijeme i sebe i drugih... Sklopiti ruke znači sjediniti se s Onim jedinim koji je svemoćan i koji zna izvući dobro iz zla...
Gospodine, slab sam na tolikim poljima (studiju, karakteru, moralnom životu). Splopit ću danas češće svoje ruke, da budem jači...

69 *Savjest je srce našeg srca.*

(Newman)

Najmoderniji obrezivači u štampariji snabdjeveni su jednim elektronskim okom kojemu ne umakne ni jedan pokret radnika... Ako neoprezno staviš ruku blizu noža, kad je mašina u pogonu, oko odmah reagira i maši-

na se zaustavi... Tako u najintimnijem mojem biću, u srcu moga srca postoji savjest. Ona u meni spontano prosvjeduje kada činim zlo... Ali to je osjetljivi organizam, koga mogu pokvariti... Da li je moja savjest još sposobna opomenuti me, kad sam neoprezan...
Gospodine, popravi moju savjest, kojoj sam možda pokvario mehanizam... Nastojat ću da joj se danas više pokoravam...

70 *Zdrav razum je čuvar duha.*
(Daniel Sterne)

Koliko ih poznam koji puštaju bilo koga ili bilo što, da uđe u nutrinu njihove duše... Oni dozvoljavaju osobama bez vjere i morala (bestidnim piscima, umjetnicima bez ljudskog dostojanstva, filmskim zvijezdama sumnjive čestitosti) da prodiru k njima preko knjiga, časopisa i televizije... Oni se poslije čude kako se blato i nečistoća sakupila u njihovoj nutrini... Neki mladi športaš stanuje u čistom i modernom stanu, ali njegova duša je prljava. Nedostaje čuvar u kući: zdravo rasuđivanje, čija je dužnost odabrati posjetnike i provjeravati robu... Imam li ja čuvara? Da li je budan?...
Gospodine, u mnogim prilikama mi nedostaje rasuđivanje; danas ću bdjeti da izaberem najbolje od onoga, što mi se nudi.

71 *Žalost je užasan rasipnik energije*
(K. Mansfield)

Ima dubokih žalosti koje su izvori energigije za budućnost, Ali koliko je u mom danu posijano neplodnih žalosti!... Žvačem kakav neuspjeh kao staru gumu za žvakanje bez ikakve koristi; htio bih nanovo započeti taj posao, htio bih da nisam izgovorio onu riječ, ali, već je učinjeno, već je izgovoreno... Ne gradi se na takvim žalostima... Zar nemam i ja težnju zadržati se tako beskorisno na prošlosti?... Ako sam obeshrabljen, to je znak da su te žalosti nekorisne.
Gospodine, prepuštam Ti svoju prošlost, čije si mi pogreške oprostio i okrenut ću se prema budućnosti kojoj je današnji dan prva etapa...

72 *Ništa nas kod drugih ne uznemiruje više nego pogreške koje mi sami imamo.*
(Vinet)

Poučno je čuti jednog kolerika kako govori o drugom koleriku, jednog lijenčinu o lijenčini, debelog čovjeka kako osuđuje sporog igrača, kako budala govori o budali, a tašta žena ističe taštinu svoje drugarice... Što ja najviše prebacujem svojim susjedima? Nije li to najbolji način pronaći svoje glavne pogreške...

Gospodine, Ti koji me podnosiš ovakvog kakav sam, daj mi strpljenja da podnosim druge s mojim pogreškama.

73 *Kraljica ne ljubi plemenitije od prosjakinje.* *(Lessing)*

Ukras, toaletni pribor, luksuzni stan, vještačka ljepota lica, birane riječi nisu dovoljni dokaz da se ljubi.. Koliko se sebičnjaka služi tim lukavim zamkama da bi privukli drugoga... A koliko naivnih nasjedne njihovoj vjeri! Naprotiv pod skromnim odijelom, pod običnim crtama lica, iza priprostih riječi može se skrivati zlatno srce...
Gospodine, nauči me otkriti oko mene one koji me istinski vole (majka, starija sestra, odgojitelji), to jest one, koji se brinu da me učine boljim...

74 *Kad hoću posljednje novosti, uzimam poslanice sv. Pavla.* *(Léon Bloy)*

Ljudi nasrću na svoje novine kao patka na pregršt kukuruza. Oni s mukom probavljuju »novosti«, često alarmantne, i zabrinuti sutrašnjicom traže san koji ne dolazi... Sv. Pavao je objavio veliku vijest, posljednju vijest, jedinu koja vrijedi: Bog nas ljubi... Krist je uskrsnuo, i ništa nas ne može otrgnuti od njega. U stvari da li sam već čitao

poslanice sv. Pavla na jedan pametan način ili sam svoje slobodno vrijeme utrošio gazeći u blatu literature nižega stupnja?...
Gospodine, daj mi revnost Tvoga apostola Pavla, kad je saznao za veliku Vijest na putu u Damask...

75 *Veselo srce bere ruže, žalostan duh vidi samo trnje* *(A. Ph. Gaillard)*

Svaki događaj kao i svaki krajolik sastoji se od svjetla i sjene... Jedni vide samo svjetlo, drugi su se upiljili prema mračnim pjegama (ja sam od onih tamo). To je priča o načetoj boci: jedan se veseli, da je još do polovine puna, drugi jadikuje što je polovina prazna...! U svakom danu ima dovoljno svjetla, da se može Bogu reći hvala. Čak i paralizirani bolesnik se može veseliti, što ima još dobro oko... Gospodine, danas ću više gledati lijepu stranu u stvarima, umjesto da se iz sata u sat vučem mrzovoljast...

76 *Šutnja nije manje žalosna od ravnodušnosti, kad se radi o tome da se savjetuje svoje prijatelje.*

(Saint-Cyran)

Platiti jednom prijatelju sladoled, to je dobro; dati mu dobar savjet još je bolje... Ali šutjeti tada kad se jednom prijatelj baca u

neku avanturu, značilo bi podlost. Pod izgovorom obzirnosti i poštovanja tuđe slobode, izgubili smo jednu priliku da budemo instinski prijatelji... Da li sam spreman prije izgubiti prijatelja nego da ga pustim da zaluta?...
Gospodine, ti si prijatelj u pravom smislu riječi i ne bojiš se koriti me preko moje savjesti, kada zlo radim; pomozi mi da budem drugima istinski prijatelj....

77 *Dobre duše se dotiču Boga, koji je izvor i svrha svakog istinskog prijateljstva.*
(J. Bodson)

Požrtvovnosti majke, samozataji spasioca, nesebičnosti jednog rukovodioca sindikata, delikatnoj ljubavi zaručnice, zdravom prijateljstvu između dva bića — zar je svemu tome izvor prašina, prašina sa ceste a cilj smrt?... Mi osjećamo da nas život tjera, ne prema ništavilu, već prema Duhu, prema Bogu u kojem svi plemeniti osjećaji na zemlji imaju svoj izvor i svoj svršetak...
Gospodine, želim čuvati pravilniji i srdačniji odnos prema Tebi, da bih stekao jednu »nadopunu duše«...

78 *Kršćansko ognjište je postaja ljubavi između Boga i čovječanstva.*
(Abbé de Locht)

Izvrsna izreka, koja dobiva svoje potpune dimenzije u braku. Bog traži da izgradi bolji svijet naročito preko obitelji... Svaka obitelj mora biti jedna postaja koja hvata Božju ljubav, da bi je razdijelila oko sebe u svakidašnjem životu jednog ognjišta... Obitelj mora također skupljati ljubav koja iz nje izbija, da bi je prikazala Bogu, a to je obiteljska molitva, koju mnoge obitelji prakticiraju ... Kolikim bi mladim ljudima takav pojam braka pročistio um i srce...

Gospodine, ako su takvi Tvoji planovi, pripravi me da postavim temelj ovoj postaji ljubavi između Tebe i čovječanstva.

79 *Kad kupujete, zauzmite mjesto prodavača.*
(Sv. Franjo Saleški)

Ako ste slobodni pola sata, umiješajte se u velikom dućanu među kupce: pribavit će vam to korisnu pouku. Onaj gospodin koji zove: »Prodavačice, koliko ovo?«, a zatim se udaljuje psujući... Ona dama koja prevrće čitavu hrpu, traži hiljadu objašnjenja, zatim se srdi: »Doista! Vaš izbor mi se ne sviđa!« Što bih ja rekao na mjestu prodavačice?

Gospodine, daj mi da budem dosta pribran i da ne vrijeđam one koji se nude da me posluže...

80 *Ako ne možete navaliti, pucajte; ako ne možete pucati sklonite se s puta...*
(Američka poslovica)

U svijetu koji radi moram pridonijeti svoj udio prema svojim mogućnostima... Moram biti tamo gdje mogu uspješno pomagati... A ako ne mogu ništa učiniti, nije u redu da ometam pothvat kao kakvo zanovijetalo ili dosadna muha... Davati savjete, stavljati prigovore, a da sam ništa ne učiniš, to je tako lako...
Gospodine, sudjelovat ću više u naporima drugih; daj mi hrabrosti da se maknem s puta ako treba...

81 *Ništa se tako lako ne daje kao savjeti*
(La Rochefoucauld)

»Da sam na vašem mjestu, jeo bih manje.« »Ona vas je napustila? Zaboravite je.«.... »Brzo! Oprite se! Ne dopustite da vas tuku ti bijesni zubi.« ... »Stavite više reda u svoj posao.« ... Savjeti padaju kao kiša, jer oni ništa ne stoje i ne obavezuju... U stvari, što bih ja učinio na mjestu onoga ili one kojima dajem savjete?... Ljudi više očekuju dobre primjere... Potvrđuje li moj primjer moje mnogobrojne savjete?... Gospodine, pomozi mi da budem primjer drugima i manje brbljav...

82 *Svako pravo na ovom svijetu plod je neke dužnosti!*
(François Coppée)

Novine su pune žalbi ljudi koji zahtijevaju poštovanje svojih prava: radnici, trgovci, liječnici, roditelji itd... Ali mi nemamo prava vršiti svoje dužnosti: dužnost je prva... Bog je svakome od nas dao neko poslanje: radnik, gospodar, liječnik, otac obitelji, student, službenik, šef države itd... Ovo poslanje povlači za sobom odgovarajuća prava... Učini bilancu svojih prava, za koje tražiš poštovanje u toku samo jednog dana; zatim obilježi dužnosti koje iz toga proizlaze...
Gospodine, danas ću više misliti na svoje dužnosti nego na svoja prava...

83 *Istine, ako nisu poprskane krvlju i znojem, nemaju nikakva korijena.*
(Abbé Roux)

Toliko treba napora, muke, krvi i ljudskih života da proklije istina!... Mislim o žrtvama koje su učenjaci morali prinijeti da bi otkrili ono, što sadrži početnu knjigu kemije, fizike, astronomije... Mislim o životu nekog profesora, iscrpljenog prije vremena, trudeći se da ukorijeni istinu u tvrdokornu i bezbrižnu inteligenciju... Mislim o životu misi-

onara koji su otišli u daleke krajeve da bi objavili Veselu vijest otkupljenja... Razmišljam o Kristu: patnju, znoj, krv, život, On je dao sve da bi potvrdio svoje poslanje... Gospodine, pomozi mi da primim nadasve Tvoju istinu i da je promičem svom dušom i svim silama svoga bića...

84 *Ono, čega se čovjek najviše plaši, jest da se smatra ili zna da je nekoristan.*

(P. Charles)

Čovjek je stvoren da surađuje sa sebi sličnima u izgradnji jednog boljeg svijeta: takav je Božji plan... Prema tome osjećati se napušten, čak i odbačen od svoje obitelji ili jednog društvenog sloja (razreda, staleža, reda itd.) to je najteže iskušenje... Ako ja osobno ne poznam to iskušenje, drugi oko mene ga podnose... U razredu, uredu, igri, na ekskurziji, čak u obitelji ima ih uvijek koji su stavljeni po strani...
Gospodine, daj mi danas brige onih koji se smatraju nekorisnim...

85 *Neka bogatstvo jednoga umanjuje siromaštvo drugoga!*

(Lezard)

Da bi se ljudi mogli uzajamno pomagati, Bog je nejednako podijelio svoje darove...

Kad bismo bili svi jednaki, bili bismo nesposobni davati i ne bismo mogli oponašati Boga; prema tome ne bismo bili stvoreni na njegovu sliku... To je sigurno istina, što se tiče novca, ali ima i drugih bogatstava koja se mogu davati da bi se ublažila bijeda drugih; dati svoju snagu onima koji su slabi, (tako ekipe učenika prenose pokućstvo jednog starog siromašnog bračnog para), staviti svoju snalažljivost u službu drugih, (neki neznanac spašava automobilistu), pokazati svoje simpatije i moralno zdravlje prijateljima koji su na rubu propasti itd...
Gospodine, hvala Ti što si me obogatio u nekim stvarima. Neka siromaštvo drugih bude poziv na moju pomoć...

86 *Ljubav je trpljenje; to joj je cijena.*

(Ignazio Silone)

Koliki zaljubljeni vide u budućnosti samo nebo bez oblaka, sliku bez sjene, putovanje bez neprilike ili bar neku vrstu užitka... Ne, ljubav je muka prije ili kasnije: muž čija je žena teško bolesna, majka koja gleda svog odraslog sina da je osnovao svoje ognjište i otišao, obitelj u financijskim poteškoćama itd.... Svega toga ne bi bilo, da se nije ljubilo, ali tko bi htio iz straha pred patnjom odbiti ljubav?... Ova iznenađenja, ove poteškoće, ove patnje pokazuju da li je ljubav

stvarno jaka, ustrajna, duboka ili je samo neki oblik sebičnosti... Gospodine, Ti si nas ljubio iako Te je boljelo... Daj mi hrabrosti, da ne odbacim jednog dana ljubav zbog žrtava koje će mi ta ljubav donijeti...

87 *Svaki vlak koji stiže zdrav i čitav, jedna je dobivena bitka.*

(Ulbach)

Vlak mora svladavati otpor zraka, penjati se po brežuljcima, usporiti na padinama, obdržavati na minute svoj vozni red... Tako je svaki naš dan niz borbi počevši od bitke ustajanja... Težina rada, strpljenje s nespretnima, umjerenost u jelu, piću, pušenju, uslužnost usprkos prošlim neuspjesima, borba protiv napasti... Koliko pobjeda ili poraza se skupi kad dođe borba za spavanje na vrijeme... Gospode, sačuvaj mi uvijek dosta hrabrosti za borbu i da nikad ne izjavim da sam neizlječivo ranjen...

88 *Kicoš sitnice uzima ozbiljno, a smije se ozbiljnim stvarima.*

(E. Jünger)

Nabor na hlačama, boja kravate, šišanje kose, evo što vrijedi kod jednog takvog mladića... Ruž na usnama, prozirne čarape, vitka linija evo što vrijedi kod jedne takve djevojke... Ali drugo: nečista savjest, prljava djela sebičnosti, kriva duhovna linija, to sve nije važno... Nisam li ja pomalo kicoš? U čemu?...
Gospodine, pomogni mi da ozbiljno shvatim ozbiljne stvari ovoga dana...

89 *Stvaranje je hvalospjev: nauka ga sriče, umjetnost pjeva, a život produžuje.*

(Ernest Hello)

Da, nebesa i zemlja objavljuju slavu Stvoritelja... Učenjak mučno otkriva tajne prirode... Umjetnik uzbuđuje dušu riječima, crtama ili bojama... Svako ljudsko biće je pozvano da se ujedini sa Stvoriteljem da bi dovršio stvaranje u jednom kutu zemlje: obalni radnik u luci, majke među četiri zida svoje kuhinje, pastir u svom gaju, svi oni mogu produžavati Stvaranje... Koje je moje mjesto?... Kakva je moja uloga?... Gospodine, danas ćeš moći više računati na mene, naročito na tom polju...

90 *Senzualnost pripravlja kolijevku nevjeri.*

(J. Green)

Jasno je da nisu svi bezvjerci senzualisti, ali mnogi su najprije pustili uzde svojim nagonima, pa su onda došli do toga da ih Bog sputava... Zatim su tražili »razloge« svojoj

nevjeri... Nagoni su dobri i od Boga dani, ali im moramo upravljati i ublažiti njihovu žestinu svojom voljom. Da li sam ja stekao tu naviku ili me naprotiv vode moje strasti? Gospodine, privuci me više k sebi; onda ću imati više vlasti nad svojim nagonima...

91 *Smrt? Kvasac kojim se uzdiže ljudsko tijesto.*

(Marie Edmond)

Treba odabrati... Ili je smrt uništenje ili je obogaćenje... Smrt vodi u ništavilo, kaže materijalista... Ona vodi u viši život odgovara spiritualista... Smrt me vodi Bogu, podiže me Njemu kao što kvasac podiže tijesto... Sve je nerazumljivo i besmisleno, ako se nije otkrio smisao smrti... Gospodine, hvala Ti što si me naučio da smrt nije ništavilo, nego događaj koji me približuje Tebi...

92 *Duša vjernika, zdrava je duša.*

(J. Rivière)

Mnogi kršćani su skloni sebe smatrati podređenim stvorovima prema nevjernicima, koji s visoka odbacuju Boga i izjavljuju, da budućnost njima pripada... Ne, oni su bolesni; oni su osakatili svoje biće... J. Rivière je obraćenik i njegovo svjedočanstvo vrijedi... A ono Kristovo još više, jer je On

rekao da je došao da donese ljudima život u izobilju...
Gospodine, više puta ću danas ponoviti da sam zdrav, jer vjerujem u Tebe...

93 *Čemu to ponašanje oholih vlasnika, kad smo samo odgovorni upravitelji?*

(Sv. Franjo Saleški)

Moja kuća, moji posjedi, moja tvornica, moj račun na banci, moj auto, moja budućnost, moj... Tako, iako mi ništa za stalno ne pripada... Jednoga dana bit ću praznih ruku pred Bogom, koji će me pitati za račun moga upravljanja... Danas ću sebi često reći da sam odgovoran pred Njim, a nikako vlasnik onoga što me okružuje... Gospodine, nadam se svim srcem da ćeš mi jednom reći: dobri i vjerni slugo...

94 *Svaka kap tišine je dobra prilika da voće sazrije.*

(P. Valéry)

Sramotna riječ naše epohe je: tišina. A ipak predah, čak i kratki, u lancima moga rada može uroditi jednom plodnom idejom, može pročistiti moje namjere, zaustaviti me nad ponorom grijeha... Imam li hrabrosti uspostaviti u svom danu zone tišine? Gdje Kada?...

Gospodine, tražit ću danas malo više tišine pokraj Tebe...

95 *Zapreka nas čini velikima.*

(Chenier)

Ako sanjam o ravnom putu, bez prepreka, izabrao sam osrednjost, jer sam izabrao život bez borbe, dakle bez zalaganja i bez pobjede... Sukobiti se s nekom preprekom znači riskirati, znači mobilizirati u sebi snage, koje bi bez toga spavale; to znači uzdići se... Treba se pomiriti s mišljenjem da je život niz prepreka koje treba svladati, htio ja to ili ne... Prepreke se ne odabiru kao ni časovi kad će se one postaviti pred nas; to je na primjer slučaj s bolešću koja dolazi uvijek u nevrijeme i čini se da će nas nužno oslabiti... Ali to nije ništa sve će me uzdizati ako se postavim na kršćansko gledište...
Gospodine, primit ću bez čuđenja i bez uznemiravanja zapreke koje se pojave tokom današnjeg dana...

96 *Manje misliti o sebi znači biti manje nesretan*

(Comtesse Diane)

Posjetiti bolesnike, to je najbolji način kako da umanjimo važnost naših malih neugodnosti... Vidjeti neimaštinu susjeda je najsigurnije sredstvo da se s malim zadovoljim... Slušati pripovijedanje o neprekidnim patnjama tolikih nesretnika, to je lijek za moju bijedu od jednoga dana... Ali posjećivati, gledati, slušati sve to pretpostavlja da čovjek zaboravi na sebe... Pazi da se sam ne promijeniš u vrtlogu sitničavosti! Svemir ima druge dimenzije, čovječanstvo poznaje druge probleme... Da li sam nesretan? Nije li to znak, da nisam dovoljno pobjegao od sebe sama?
Gospodine, nauči me gledati i slušati...

97 *Ako si ponosan na svoja dobra, misli na to, da ih nećeš ponijeti sa sobom...*

(Roger Kervyn de Marcke ten Driessche).

I pisac nadodaje za mlade djevojke: ako si ponosna na svoj lik, razmisli da ti nisi samu sebe stvorila... Kako smo tašti sa stvarima kojima nismo autori: lijepo odijelo, odličan raket, izvrstan ručak itd. Drugi su radili za nas u pozadini, a mi se ponosimo, što izaziva potajni smijeh kod naših obožavatelja... Ali mi odgovaramo: pa to su naša dobra! Ona su tako malo naša da će nas napustiti na kraju života!
Gospodine, daj mi dosta oštroumnosti da se ne bih ponosio s tuđim radom i odvoji me od svega, što neću ponijeti sobom...

98 *Čini mi se kao da sam nešto ukrao, ako mi je dan prošao bez posla.*

(Pasteur)

Jasno, izvan vremena, kada mi je dužnost odmoriti se i prikupiti nove energije... Lijenčina je lopov; on oduzima bližnjemu dobro koje mu je Bog namijenio... Jedan sat koji prolazi Božji je dar koji mi je dan da pomognem drugome... Jer Bog je htio pomoć od ljudi da bi mogao ljubiti ljude... Jedan sat proveden u učenju ili u nekom laboratoriju ili iza tezge ili na nekom gradilištu ili čak u neradu kad si bolestan mora biti sat posvećen čovječanstvu...

Gospodine, radit ću s Tobom više za ljude tokom današnjeg dana...

99 *Budimo prijazni.*

(Charles de Foucauld)

Svaka se biljka može naći među ljudima! ... Ima kaktusa koji zabijaju svoje trnje u prste onih koji mu se približavaju..., mimoze koje se zaklapaju na najmanju hladnoću... kukute čiji se otrov uvlači u ruku, koja se pruža itd... Da bi bio ljubazan koliko sklonosti moram odstraniti: ogovaranje, ljubomoru, zlobu, taštinu, pretjeranu osjetljivost itd... Oni koji me okružuju, da li me smatraju ljubaznim? Kojoj biljci sam ja sličan?...

Gospodine, Tebi svi pristupaju bez bojazni; obećajem Ti da ću biti ljubezniji prema onoj osobi u ovoj ili onoj prilici...

100 *Čovjek je povrijeđen samo od svojih zahtijeva.*

(Mme de Girardin)

Htio bih izabrati neko zvanje, dok za to nemam ni intelektualnih ni financijskih mogućnosti; želim postignuti neku prednost, a ne zaslužujem je; zahtijevam pravo na zdravlje, dok je zdravlje samo sredstvo koje bih možda zloupotrijebio... Ako želim biti tamo gdje me Providnost nije odredila, prestajem biti u Božjoj ruci i tada padam u iskušenje, u malodušnost, u bunu...

Gospodine, pustit ću svoje zahtjeve i više ću se povjeriti Tvojoj Providnosti...

101 *Mogao bih vas suditi jedino po primljenim milostima, ali ne znam koje su vam dane...*

(G. Bernanos)

Sklon sam suditi ljude jedino po njihovoj vanjštini, po njihovim riječima i njihovim pokretima... Kao da se procjenjuje novčanica po svojoj čistoći ili neki stranac po pogreškama iz našeg jezika... Ja mogu suditi o

vrijednosti nekog čina, ali od prosuđivanja pa do mjerenja krivnje dotičnog čovjeka, veliki je razmak... Jesam li dosta suzdržljiv i razborit u svojim sudovima?...
Gospodine, Ti jedini istražuješ srca i sudiš me po mojoj pravoj vrijednosti. Neka me to učini danas prijaznijim prema drugima...

102 *Postoji li i jedna stvar zbog koje se ne mora trpjeti? (Antoine de Saint-Exupéry)*

Ima ih koji ne vole trpjeti, pa se onda drže daleko od svega. Tako ostaju bez misli, bez prednosti, bez dobitka... Ima drugih, koji se posvete nekoj stvari, ali žale što to za sobom povlači dosadu, odricanje, nerazumijevanje... Onaj koji želi npr. biti pravi kršćanin ili svećenik mora podnositi ravnodušnost jednih i podrugivanja drugih...
Gospodine, ja prianjam uz Tvoje djelo, pa prihvaćam i neugodnosti što će mi ono donijeti...

103 *Ne treba da osjećanje naših slabosti učini da izgubimo osjećaj svoje jakosti.*

(Vauverangues)

Međutim to se često događa: čovjek je zaprepašten svojim slabostima, nespretnostima, svojim pogreškama i zaboravlja na sve ono, što nas čini jakima... Ali, nema čovjeka kome Bog nije dao neke talente; no mi ih katkada sakrivamo pod brdom pesimizma ili ih uopće ne želimo vidjeti... Ljubiti Boga znači tražiti njegove darove u sebi, a svaki od tih darova je neka snaga...
Gospodine, danas ću više razmišljati o svemu što si mi dao i osjećat ću se jačim zahvaljujući Tebi...

104 *Ne biti nikome koristan znači ništa ne vrijediti.*

(Descartes)

Jao, toliki mladi i odrasli nikome ne koriste: u njihovoj nazočnosti nemoguć je obiteljski život, zajednički život, život u ekipi: oni misle samo kako će iskoristiti drugoga... Oni iskorištavaju svoje prijatelje, a poslije ih napuštaju bez grižnje savjesti... Oni privuku jedno srce, jer to srce kuca u nekom tijelu, zatim zasićeni traže dalje drugi plijen kao lješinari koje ništa ne zasićuje... Oni su možda vrlo bogati materijalnim dobrima, ali ne koriste nikome... Otmjeni mladići čija vanjština krije prljavštinu...
Gospodine, ispitat ću se pred Tobom da li sam uistinu koristan drugima ili sam bio samo nitkov...

105 *Ne reci sve što znaš, ali znaj sve što kažeš.*
(Clausius)

Mnoge stvari se ne govore: gluposti koje mi padnu na pamet, krivi korak koji su drugi učinili, tajne koje su mi povjerene.... Ustalom, kad govorim da li sam zaista siguran u ono što tvrdim?... Ne pravim li se da sve znam, i nemam li običaja odgovoriti onima, koji mi prigovaraju: »Znam ja to dobro...«. Gospodine, udijeli mi dosta vlasti nad samim sobom, da ne bih danas rekao sve što znam i da kažem samo ono što doista znam...

106 *Biti agent za vezu među ljudima*
(A. Valensin)

Poznam sve riječi, sva djela koja učvršćuju veze među onima koji se nisu poznavali ili su se krivo gledali; ja im se divim... Drugi naprotiv izgleda da su tu samo da pogoršaju sukobe, da raspiruju mržnju, da ogovaraju da odvajaju one koji se vole... A ja, držim se bez sumnje između ovih dviju grupa... Da li sam zaista »agent za vezu« među članovima svoje obitelji, svoga razreda, u tom poslu itd.

Gospodine, Ti koji si jedini bio istinska veza među ljudima, želim Te, kad mi se pruži prilika više nasljedovati...

107 *Spokojstvo je jedna tekovina.*
(André Maurois)

Oni koji su spokojni pred iznenađenjima života, morali su često zaslužiti to spokojstvo velikom borbom... Kad sve ide dobro, nije teško biti nasmijan; ali kad nadođu teškoće: bolesti, gubitak, nezahvalnost, zloba, zaborav, treba izvanredna jakost da se ostane spokojan... Malobrojni su oni koji nalaze tu snagu bez Boga...
Gospodine, osjetio sam nemir svaki put kad sam se udaljio od Tebe; dolazim k Tebi da bih našao spokojstvo, koje očekuješ od svih svojih sljedbenika...

108 *Sretan je susret dvaju srdaca, koja se ljube, samo da bi bolje ljubili Boga.*
(Sv. Franjo Saleški)

Nesreća tolikih ljubavi je što se zatvaraju kao u neku zatvorsku ćeliju, gdje se dvoje zatvorenika vrte unaokolo i konačno se pograbe... Nema tamo ni povjerenja ni želja razveseliti drugoga, nego sebičnost u dvoje, u kome se odbacuju sve njegove ograde, svi snovi, da bi konačno sakupili samo udarce u glavu... Istinska ljubav je širokogrudna, ona obogaćuje kad otkriva Istinu, Dobrotu, Ljepotu, to jest Boga... Plamen ljubavi stvarno se uzdržava samo na božanskom ognjištu...

Gospodine, čuvaj mi tu viziju ljubavi, da bi mi onaj ili ona koju izaberem pomogli da Te više ljubim....

109 *Tko čuje samo jedan dio, ne čuje ništa.*

(Lesage)

Čuti samo igru lijeve ruke na klaviru, znači odreći se mogućnosti da procijenimo sonatu. Tako i u nekom sukobu: čuti samo jedno zvono, znači izložiti se opasnosti da stvorim krivi sud o nečemu... Kako bi svijet bio bolji kad ne bi bilo ovih brbljarija, gdje je žalitelj u isto vrijeme nedužan, tužitelj i sud... Nemam li i ja običaj suditi nekoga samo po kazivanju jednoga? Jesam li gluh na jedno uho?...
Gospodine, neka me Tvoja milost učini pažljivijim u mojim sudovima...

110 *Mučan je teret ne imati što raditi.*

(Boileau)

Ima službenih penzionera koji su iza jednog aktivnog života utonuli u mir, jer su dostigli granicu starosti... Treba se zamisliti u duševno stanje onih, koji sjedeći u javnom parku gledaju kako teče život, a ne mogu više davati svoje snage ni svoja iskustva... Ali ima i dobrovoljnih »penzionera« i kažnjivih: onaj buržujski sin koji ništa ne radi pod

izgovorom da je njegov otac zaradio dosta novaca za svoje potomke... Ili ona mlada djevojka, pošto je odložila na stolčić posljednji roman koji je u modi, proteže se kao mačka na divanu, izjavljujući onima koji je hoće slušati, da se na smrt dosađuje... A ima toliko bijede da se ublaži...
Gospodine, obećajem Ti da ću izbjegavati dokolicu i da ću tražiti uvijek načina da budem drugima koristan.

111 *Uzrok naših boli je što se naše duše ne razvijaju.*

(P. Gratry)

Mišljenje liječnika: vaše srce, gospodine, nije dovoljno razvijeno; odatle smetnje koje vi osjećate... Mišljenje zubara: nepce vašeg djeteta, gospođo, nije dovoljno razvijeno, zato mu ovi zubi ne izlaze u redu i bole ga.... Kolikim našim moralnim bolestima uzrok je nerazvijena duša! Pretjerana žalost poslije nekog neuspjeha, neutješna muka zbog prijateljstva koje se raskida, uporna mržnja zbog nezahvalnosti, svega toga ne bi bilo, kad bismo bili duhovno veći... Molitva koja me stavlja u Božju prisutnost uzdiže moju dušu... Da li se njoj utječem?
Gospodine, obnavljam svoju želju da posvetim svakoga dana nekoliko minuta razmišljanja i molitvi da bi se razvila moja duša...

112 *Ljubav nije ništa drugo nego pravda u svoj svojoj punini*

(Sv. Augustin)

Često suprostavljaju pravdu ljubavi: »Ja nisam dužan vratiti ovaj predmet.«... Ili drukčije: »Ovaj nesretnik nema prava zahtijevati moju pomoć«... Ako se bolje razumije da nam je sve dano od Boga za druge, puno su bliže ove dvije riječi: ljubav i pravda... Bližnji ima više prava od onih, koje nabraja građanski zakonik i moje dužnosti su mnogo šire nego nego što zahtijeva službena pravda... Kakav razmak postoji još u mojim očima između pravde i ljubavi?... Gospodine, da si Ti uzeo istu mjeru kao i ja, gdje bih sada bio?... Hvala Ti što si mi pokazao, da je u Tebi pravda pomiješana s ljubavlju...

113 *Svakog dana sigurnije nego naučna otkrića, krepost spasava svijet.*

(J. Lemaître)

Ljudi su hipnotizirani tehničkim dostignućima; međutim svijet sutrašnjice izlaže se opasnosti da postane samo mašina koja će uništiti osobe da bi iz njih napravila bezobličnο tijesto; koja će kemijskim putem odrediti njihovu inteligenciju da ih učini dosadnim poput boca koka-kole; koja će učiniti ljudsku volju nestalnom kao pjenu u čaši šampanjca... Samo srce, krepost, požrtvovnost mogu spasiti svijet... Srećom one još postoje... Mogu li reći da sa svoje strane donosim svijetu ono, što ga mora spasiti? Gospodine, daj mi danas više ljubavi za krepost, nego oduševljenja za tehniku; tako ću biti korisniji svijetu...

114 *Mi ne bismo nipošto željeli stvari tako žarko, kad bismo potpuno znali što želimo.*

(La Rochefoucauld)

Želje se rađaju bez prestanka u nama i nisu nalik jedna na drugu... Kakve su bile moje želje tokom prošle sedmice?... Čime sam bio istinski ushićen?... Želio sam onu knjigu, ono putovanje, onaj susret, predmet, predstavu, užitak; da li je to sve ispunilo moja očekivanja? I hoće li me te stvari još i sutra zadovoljiti? Da sam više razmišljao da li bih bio izgubio vrijeme napuhavajući balone koji će se rasprsnuti?... Zadržati u sebi samo one želje iza kojih ne slijedi razočaranje. Napokon one će se pridružiti želji da Boga više ljubimo i da služimo drugima s više nesebičnosti...
Zahvaljujem Ti, Gospodine, što si mi dao da upoznam pravi smisao života; danas svoju gorljivost neću upotrijebiti u traženju varavih stvari...

115 *Usluge koje se ne plaćaju najskuplje su!*

(Boyer)

Plaćamo svog krojača, postolara, kućnu pomoćnicu, ali sin ne procjenjuje novcem žrtve svojih roditelja... Plaćamo advokata, liječnika, ali ne plaćamo svećenika koji nas u ispovjedaonici izmiruje s Bogom... Plaćamo mehaničara, koji popravlja auto, ali ne prijatelja koji nam u bolesti pravi društvo... Treba gledati oko sebe one koji mi čine uslugu i ne očekuju nikakovu plaću: oni su malobrojniji nego što mislim... Preporučujem Ti, Gospodine, one koji se žrtvuju za me, ne brinući se da budu nagrađeni za svoj rad...

116 *Poštenje kod tričetvrtine ljudi dolazi otuda što im je teško postati lopov.*

(E. Souvestre)

Mnogi su pošteni jer im je teško biti nepošten, a da ne budu viđeni i kažnjeni. Primjer: onaj učenik ne vara u takmičenju, jer profesor jako dobro nadzire razred; ona prodavačica u trgovini rado bi ukrala robe, da kontrola nije bila tako stroga... onaj suprug bi popustio u svojoj vjernosti da mu se pruži prilika bez težih posljedica itd. Kako bi se ja ponašao, kad ne bi postojala nikakva kontrola? Da li je poštenje kod mene zaista osnovna vrlina da ne bih ni za što promijenio svoje vladanje? Živjeti pod Božjim okom svjestan svoje odgovornosti, ne bi li to bilo najsigurnije sredstvo da budem pošten?... Gospodine, pomozi mi danas da budem pošten, iako me nitko ne gleda...

117 *Siromah, kojemu mi dajemo milostinju, morao bi često reći »hvala« onima koji nas gledaju.*

(J. Chardonne)

Onaj gospodin stavlja očigledno veliku novčanicu nedjeljom u kutiju za milodare zato jer njegovi susjedi vrebaju na njegove kretnje... Onaj mladi čovjek troši bez računa u raznim dobrotvornim igrama, jer je okružen obožavateljicama... Ona mlada djevojka se posvećuje radu oko nejake djece da bi je slavili zbog njene revnosti... Prema tome, »hvala« siromašnih trebala bi ići onima koji ih gledaju... Poštovanje koje nam drugi ukazuju često je uzrok našim dobrim djelima... Da li bih učinio ono dobro djelo da me nitko nije vidio?...
Gospodine, obećajem Ti da ću danas raditi s manje taštine...

118 *Zaborav pada na velikog čovjeka kao što noć pada na sjaj lijepog dana.*

(J. Bodson)

Dovoljno je živjeti nekoliko godina više da bismo vidjeli kako se zaboravljaju najveće »zvijezde«... Učenjaci, političari, vođe naroda, također i čuveni glumci, proslavljene plesačice, biciklistički trkači, filmski starovi i modni pjevači... Da, po modi dana koji prolazi... Kratkotrajni uspjesi, prolazna slava... Prema tome treba obuzdati svoje divljenje prema prolaznim ljudima... Sačuvati svoju ljubav za onoga koji ostaje vječno: Krista... Gospodine, sačuvaj uvijek prvo mjesto u mome životu i pomozi mi da se ne izgubim u svom oduševljenju...

119 *Da se ne tužimo na ono što trpimo, dovoljno je sjetiti se onog što zaslužujemo.*

(Sv. Ivan od Križa)

Među onima koji trpe najmanje su krivi oni koji se najmanje tuže... Drugi jadikuju — ja na primjer — i ne vide da su njihove pogreške, njihove nevjere, njihova sebičnost navukli najveći dio patnja koje ih obasipaju... Da je pogledati u moju prošlost, u moje želje, riječi i djela što bih zaslužio?... Nisam li ja uzrok onoga radi čega sada trpim: neuspjeh u učenju, u prijateljstvu, u staleškom ili obiteljskom životu, poteškoće u zdravlju itd.

Gospodine zahvaljujem Ti što mi nisi dao sve ono što sam zaslužio; danas ću se manje tužiti...

120 *Ne samo da je bogatstvo slijepo nego i oslje-pljuje one koji ga miluju.*

(Ciceron)

Novčanica od hiljadu dinara može služiti svemu, slijepo, bez najmanjeg otpora, prilagođuje se dobru kao i zlu... Ali zasljepljuje često one koji je miluju... Koliko je osoba postalo sebičnim, koliko duša neizlječivo zatvorenim, koliko okorjelih srdaca jer im je novac blistao pred očima i zaslijepio ih... Ako posjedujemo bogatstvo ili ako mi je moja obitelj budućnost osigurala, vidim li još dosta jasno?... Nisam li ja mali buržuj ili buržujka, lijen, rasipan, lakomislen, hirovit, nemoralan i konačno nekoristan?

Gospodine, bdjet ću na bolji način nad svojim novcem i neću dopustiti da me zaslijepi ono, što posjedujem...

121 *Krepost je umjetničko djelo onih koji nisu umjetnici...* *(J. Lemaître)*

Svatko nije sposoban komponirati jednu sinfoniju, isklesati spomenik, naslikati cvijeće... Ali nitko nije nesposoban za takvu vrstu umjetnosti kao što je neko dobro djelo

ma kako bilo skromno... Učenik koji se trudi da preda vrlo urednu zadaću, mlada djevojka koja ustraje da se žrtvuje u nekim radovima gdje uspjeh neće kruniti njene napore, čovjek koji ostaje vjeran svojim dužnostima i obitelji, eto toliko ima kreposnih djela koja mogu biti umjetničko djelo... A ona pretpostavljaju hrabrost, čvrstoću, samozataju... Da li je toga bilo u mom jučerašnjem danu?...
Gospodine, obećajem Ti da ću unijeti više brige u moj današnji posao, naročito u onoj prilici...

122 *Moj Bože, načini danas od mene dušu, koja će Ti se sviđati!* *(Jacques Rivière)*

Takva je bila molitva jednog obraćenika, koji je shvatio ono bitno: sviđati se Bogu... Koliko smo napora učinili da bi se svidjeli ljudima. Onaj mladić se šepiri pred ženama ne brinući se za ono što je on pred Bogom.... Onoj mladoj djevojci jedina je briga njena toaleta; ona je spremna sve žrtvovati, da nekog privuče i očara... Na nekoj izložbi izvikivala se parola: »Nužno potreban sapun da se svidite.« A kupci dolaze i pokoravaju se ukusu dana...
Gospodine, molim Te danas da mi se duša ravna prema Tvojim željama, a ne prema trenutačnom ukusu...

STVARNO KAZALO